

elanikud maksid pearaha — 1 rbl. 20 kop. iga meeskodaniku ja 70 kop. iga talupoja-meeshinge pealt. Linn oli kohustatud tagama pearaha üldise summa äraõiendamise. A. 1788 andis asehaldamisvalitsus linnanõukogule loa rikkamaid pearaha suhtes kõrgemini maksustada kui vaesemaid, muidugi üldsumma piires. Sellide, õpilaste ja sulaste eest maksid nende peremehed, loomulikult nende palga arvel. Maksu nõudis linn gildide juhatuste kaasabil sisse ja maksis summad kreisirentesse, kuna üldine järelevalve kuulus Riias asuvale kroonupalatile. 1788. a. ulatus protsentraha üldsumma Tartus umb. 2600 ja pearaha üldsumma 540 rublani.

Linna jõukuse kasvamist tõkestasid tunduvalt 1763. ja 1775. a. rasked tuleõnnetused, mis nõudsid linnalt õieti suuri ohvreid. Linna uuesti ülesehitamine käis kodanikele ja linnakassale pärast neid hävitavaid katastroofe täiesti üle jõu. Kindralkuberner Browne'i vastutulelikkus aitas linna neist kriisest siiski võrdlemisi ruttu üle. Valitsuse loaga korraldati kõikjal korjandusi kannatada saanud Tartu rahvastiku heaks. Peale selle andis riigivalitsus a. 1764 Tartu laenukassa asutamiseks 10 000 rubla ilma protsendita laenu 10 aastaks. 28. XII. 1764. a. kinnitatud laenukassa põhikirja järgi juhtis selle asutise tegevust eriline kolleegium, mis koostus ühest raehärrast kui esimehest, mõlema gildi mittejuhtivaist oldermannidest ja linna raamatupidajast kui sekretärist. Kolleegiumi otsuste peale võis raele apelleerida. Laenu anti ainult ühe aasta peale ja pikendati tarbekorral ühe aasta võrra. Et linn väljalaenatud summade pealt ise võttis 6°/_o, jäi 1775. aastal, mil esialgne summa riigile tagasi maksti, kassasse juba 5981 rubla üle. 1791. aastaks oli laenukassa põhikapital tõusnud juba 11 700 rublani. Tööstuse ja kaubanduse edenemisele avaldas laenukassa tegevus elustavat ning virgutavat mõju. Hiljemini, kui linn raekoja ehitamise tõttu oli langenud võlgadesse, laenas laenukassa valitsuse loaga ka linnakassale ja koolikassale võrdlemisi suured summad. Veel suuremal määral toetas riik Tartut 1775. a. tulikahju järel. Nüüd anti linna ülesehitamiseks tervelt 100 000 rubla ilma protsendita ehituslaenu jällegi 10 aastaks. Browne'i sobitusel pikendas valitsus laenu tagasimaksmist veel 10 aastaks, kuid ka selleks tähtjaks ei suutnud linn võlga lõplikult ära tasuda. Mais 1797 oli ehituslaenust veel 10 505 rubla tasumata, nii et valitsusel, kes juba kärsituks oli muutunud, tuli summa tagasisaamiseks tarvitada surveabinõusid. Ka linn ise sai ehituslaenust oma osa, nimelt 6000 rbl. raekoja ehitamiseks. Juba Bürgervergleich sisaldas määruse, mis kohustas raadi asuma uue raekoja ehitamisele, niipea kui linna rahaline seisukord seda võimaldab. Kui ajutine raekoda hukkus a. 1775, kerkis uue ehitamise küsimus teravamalt päevakorrale. Ehitamine kestis mitu aastat, kuni lõpuks 9. X. 1786 sündis uue raekoja pidulik avamine. Samuti andis 1775. a. tulikahi, mis Tartu sillad hävitas, tõuke kivisilla ehitamiseks. Ka siin oli kindralkuberner Browne oma kaasabiga suureks toeks. Kivisild sai valmis 1784. a. septembriks ja moodustab monumentaalse ehitise.

Tartut tabanud tulikahjud ei jätnud oma mõju avaldamata ka linna üldisesse plaani. Juba 60-dais aastais oli Katarina II poolt suurte volitustega varustatud generalfeldzeugmeister de Villebois alustanud Tartu kindlustamistööd, kasutades selleks endiste kirikute jäänuseid. Need tööd jäid varssi pooleli, kuid 25. XI. 1775. a. kinnitatud linna ehitus- ja kindlustusplaan toeb üldjoontes de Villebois' kavadele. Põhjasõja järel oli majade ehitamine sündinud juhuslikult ja kavata, mille tõttu uulid osutusid kõveraiks ja otstarbekohatuiks. 1775. a. antud ehituslaenu alusel sündis uute majade ehitamine ühe, kindla plaani järgi. Kesklinna kõrval oli seni vahet tehtud Riia, Peterburi ja Jakobi eeslinna vahel. Selle jaotuse asomele astus